

Rundveedierenarts Jan Muskens:

Ernstige longklachten en sterfte

"Afgelopen winter meldde er zich een veehouder met een goed verzorgd melkveebedrijf met ruim honderd melkkoeien. Ze hadden te kampen met ernstige longklachten. In een periode van ongeveer twee weken kregen tien koeien **ernstige klinische klachten**, zoals hoge koorts, schuimbekken, benauwdheid en gedaalde melkproductie. Vijf koeien stierven binnen enkele dagen, vijf andere koeien zijn in een later stadium gestorven of moesten worden geëuthanaseerd. Nog twintig andere koeien hadden minder ernstige klachten. Na behandeling met onder andere een antibioticum zijn deze hersteld.

In overleg tussen veehouder en praktiserend dierenarts werd een rund dat korte tijd na aanvang van ernstige longklachten was gestorven ter sectie aangeboden bij de GD. In combinatie met gepaard bloedonderzoek werd een **IBR-infectie** en een **ernstige bacteriële infectie van de longen** en het borstvlies met wefelselafsterving vastgesteld. Bij bacteriologisch onderzoek werden pasteurellabacteriën geïsoleerd. Het is bekend dat deze typen bacteriën ernstige longafwijkingen kunnen veroorzaken.

Het is bekend dat pasteurella-bacteriën ernstige longafwijkingen kunnen veroorzaken

Op het genoemde bedrijf is ook gepaard bloedonderzoek gedaan bij vier koeien voor onderzoek op BVD en IBR. Bij gepaard bloedonderzoek wordt bloed afgenomen van dezelfde runderen tijdens de uitbraak van de ziekte en drie weken later. Met het onderzoek op afweerstoffen is het dan mogelijk om na te gaan of een dier een bepaalde infectie heeft doorgemaakt. Bij dit onderzoek bleek dat **alle vier koeien IBR** hadden doorgemaakt, hoewel niet alle typische klinische verschijnselen van IBR waren gezien: wel koorts en productiedaling, maar niet een vergrote hoeveelheid heldere neusuitvloeiing. Er waren geen aanwijzingen voor een BVD-infectie. Op dit bedrijf is er waarschijnlijk eerst sprake geweest van een infectie door IBR, waarbij in tweede instantie bacteriële infecties het klinisch beeld ernstig hebben verslechterd.

De afgelopen jaren zijn op meerdere melkveebedrijven **ernstige longklachten geweest met sterfte**. Vaak betrof het één tot enkele dieren. Daarbij werden dan ook vaak dezelfde of nauw verwante bacteriën geïsoleerd.

Via onderzoek van de tankmelk op IBR-afweerstoffen kan een indruk worden gekregen van de besmettingsgraad op het bedrijf. Met individueel melk- of bloedonderzoek kan worden gekeken of een rund besmet is.

Met haar monitoringsactiviteiten waakt de GD over de diergezondheid in Nederland. Onder andere via GD Veekijker, waar vragen van dierenartsen en veehouders binnenkomen. Naast de helpdeskfunctie is GD Veekijker hét centrale verzamelpunt voor alles rondom diergezondheid, in het belang van de veehouder en de sector. Deze rubriek informeert over bijzondere gevallen, speciaal onderzoek en opvallende resultaten die het werk van de monitoring veehouders oplevert.